

7/14269

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.07.0.MSK.0-10-090.01.01.03 / 7633
Konu : Soru Önergesi

SÜRELİ
29.05.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 14/05/2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-213-34/2210 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıda, Muğla Milletvekili Sayın Fevzi TOPUZ tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen soru önergesinin bir örneği gönderilmiş ve Sayın Başbakanımızın söz konusu önergeye kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevap verilmesini tensip ettikleri belirtilerek önerenin cevaplandırılması istenmiştir.

Muğla Milletvekili Sayın Fevzi TOPUZ tarafından tevcih edilen soru önergesine hazırlanan cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgi ve gereğini arz ederim.


Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

EK:

1- Önerge cevabı (3 sayfa)

1- Suç geliri aklamada; öncül suçun işlenmesi suretiyle elde edilen suç gelirinin bir takım faaliyetlere tabi tutularak aklanması ve yasal görünüme kavuşturulması söz konusudur. Terörün finansmanında ise konu iki farklı açıdan ele alınmalıdır. Terörün finansmanında kullanılan paranın yasa dışı yollardan elde edilmiş olması halinde, gerçekleştirilen faaliyetler aklama faaliyetleri ile benzer şekilde cereyan etmektedir. Yasadışı yollardan elde edilen gelirin öncelikle aklama faaliyetlerine tabi tutularak aklanması ve yasal görünüme kavuşturulması, daha sonra yasal görünüme kavuşmuş bu paraların teröristlere ve terör örgütlerine aktarılacak suretiyle yasadışı amaçlarla kullanılması söz konusudur.

Terörü finanse eden kişi veya kuruluşlar, suçtan elde edilen gelirleri aklamaya ihtiyaç duymaksızın teröristlere ve terör örgütlerine aktarma yolunu da tercih edebilmektedirler. Ancak bu durum yasal mercilerin durumu tespit etmesini ve söz konusu fonlara el koymasını kolaylaştırdığı için çok fazla tercih edilmemekte ve yasadışı yollardan elde edilen gelirler çoğunlukla teröristlere ve terör örgütlerine aktarılmadan önce aklama faaliyetlerine tabi tutulmaktadır.

Gerek Türkiye’de gerekse yurt dışında terör faaliyetlerini gerçekleştiren terör örgütlerinin elde etmiş oldukları yasadışı fonları aklama yolunu tercih ettikleri ve bunun için her türlü teknolojik imkândan yararlandıkları tespit edilmiştir. Bu çerçevede, terör örgütü KONGRA-GEL (PKK) tarafından da örgütün elde etmiş olduğu yasadışı gelirlerin aklanmasına yönelik bir takım faaliyetlerde bulunulduğu bilinmektedir.

Terör örgütü KONGRA-GEL (PKK) uyuşturucu kaçakçılığı yoluyla elde ettiği gelirleri,

- Örgüt mensuplarınca gerçekleştirilen doğrudan transferler yoluyla,
- Örgüt mensuplarınca Avrupa’da kurulan farklı dernekler (kar amacı gütmeyen kuruluşlar), ticari işletmeler ve yayın kuruluşları üzerinden aklanması sonrasında gerçekleştirilen transferler yoluyla,
- Örgüt mensuplarının nakit kuryeleri olarak fonları fiziken nakletmeleri yoluyla,

aklamak ve gerek Türkiye’de gerekse Avrupa ülkelerinde yürüttüğü faaliyetlerde kullanmak üzere faaliyetlerde bulunmaktadır.

2- Terör örgütleri, gelir getirici yasadışı faaliyetlerden sağlanan kaynaklar, yasal görünümlü faaliyetler ile sağlanan kaynaklar ve yabancı devletlerce yapılan yardımlar yoluyla faaliyetlerinin finansmanını gerçekleştirmektedir.

İdeolojik hedeflerinin farklılığı ve faaliyet yürüttükleri bölgenin coğrafi yapısından kaynaklanan nedenlerle terör örgütlerinin finans temin etme yöntemlerinde farklılıklar görülebilmekle birlikte terör örgütlerinin başvurdukları yöntemler çoğunlukla birbirine benzemektedir. Yerel ya da uluslararası düzeyde faaliyet yürüten terör örgütleri, gasp, soygun, hırsızlık, aidat ve bağış toplama, haraç alma, örgütsel yayınlardan gelir temin etme, ticari faaliyetlerde bulunma, sahtecilik, insan, silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı gibi yollarla fon sağlamaktadır.

Terör örgütlerinin uyuşturucu kaçakçılığı haricinde insan kaçakçılığı, sigara kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, haraç toplama, sahtecilik, taklit ve kopya ürünlerin ticareti, kredi kartı

AA2

dolandırıcılığı, gasp, hırsızlık, fidye amaçlı adam kaçırma gibi yasadışı faaliyetler yoluyla da finansal kaynak temini yoluna gitmektedirler.

Terör örgütleri yasadışı yollardan elde etkileri büyük tutarlı fonların yanında yasal görünümlü faaliyetler aracılığı ile de önemli miktarda fon temin etmektedirler. Terör örgütleri, yasal sistem içine sızmak suretiyle tespit edilme risklerini azaltmak gibi amaçlarla da yoğun bir şekilde yasal görünümlü şirket, görsel ve basılı yayın organları veya kâr amacı gütmeyen kuruluşları kullanmaya başlamışlardır. Bu kuruluşlar zaman içinde terör örgütlerinin finansmanında önemli gelir kaynakları haline gelmişlerdir. Terör örgütleri ayrıca aidat ve bağış toplanması, sosyal etkinliklerde bulunulması veya diğer devletlerden yardım alınması suretiyle de faaliyetlerinin finansmanına yönelik kaynak teminine çalışmaktadırlar.

3- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) tarafından yapılan çalışmalar kapsamında, varlık barışı kapsamında kayıt altına alınan paraların suç geliri olduğuna ilişkin bir tespit bulunmamaktadır.

4- 2004-2008 dönemine nazaran şüpheli işlem bildirim sayılarının 2009 yılında artmasında, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi ile getirilen şüpheli işlem bildiriminde bulunanları hukuki ve cezai yönden korumaya yönelik düzenlemenin, MASAK tarafından bankalar ve diğer finans kurumları dahil olmak üzere yükümlü gruplarına yönelik olarak yapılan aklama ve terörün finansmanı ile mücadele mevzuatını ve bu kapsamda sorumluluklarının neler olduğunu anlatan eğitim çalışmalarının ve ayrıca yükümlüler nezdinde yapılan yükümlülükler uyum denetimi ile yükümlülük ihlal incelemelerinin büyük katkısı olmuştur. Şüpheli işlem bildirim sayılarının artması, olumsuz değerlendirilecek bir husus olmayıp; bildirim yükümlülüğü bulunan kişi ve kurumlarda mücadeleye katkı yapma bilincinin ve hukuki sorumlulukları konusunda farkındalıklarının artmakta olduğunu gösteren olumlu bir gelişmedir.

5- Cumhuriyet Savcılıklarınca MASAK'a intikal ettirilen kararlarla ilgili kayıtların tetkiki sonucunda; 1997-2010 yılları arasında 295 adet, 2006-2010 yılları arasında ise 113 adet dava açıldığı anlaşılmış olup, 1997-2010 yılları arasında açılan davalardan 1 dosya temyiz edilmeksizin 1 dosya da temyiz sonucunda olmak üzere 2 adet kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunmaktadır.

Toplam 295 davaya ilişkin olarak; ilk derece mahkemelerince davalardan 74'ü hakkında beraat, 23'ü hakkında ise mahkûmiyet kararı vermiş olup 205 dava halen ilk derece mahkemelerinde devam etmektedir. İlk derece mahkemelerinin kararlarına ilişkin 82 dosya temyiz edilmiştir. Bunlardan 1 mahkûmiyet kararı ile 10 beraat kararı onama ile kesinleşmiş, 10 adet ilk derece mahkemesi kararına ilişkin olarak da bozma kararı verilmiştir. Bozma kararı sonucu tekrar temyiz edilenler de dâhil olmak üzere 62 dava temyiz aşamasında devam etmektedir.

AA